Zasady przygotowania pracy magisterskiej w Katedrze Psychologii Uniwersytetu Radomskiego

Rodzaj pracy: empiryczny lub w wyjątkowych sytuacjach – teoretyczny

Strona tytułowa – zgodnie z wymaganiami dziekanatu

Oświadczenie o autorstwie – zgodnie z wymaganiami dziekanatu

Standardy edytorskie

Format arkusza papieru	A4
Druk dwustronny/jednostronny	wg aktualnych wymagań dziekanatu
Marginesy	2,5 cm (góra, dół, lewa, prawa)
Wielkość i styl czcionki	Times New Roman 12 pt 10 – normalna (zawartość tabel, przypisy pod tabelami); w przypadku dużej objętości zer względów estetycznych dopuszczalna jest mniejsza czcionka 8 lub 9 pt 12 – normalna (tekst główny i tytuły podrozdziałów 2., 3. i 4. rzędu) 12 – pogrubiona (tytuły podrozdziałów) 14 – pogrubiona (tytuły rozdziałów)
Kolor	Tekst pisany czarnym kolorem (inne kolory dopuszczalne na rycinach, zdjęciach itd.).
Interlinia	1,5 wiersza
Strona tytułowa	wg aktualnych wymagań dziekanatu
Wyrównanie tekstu	Justowanie pełne; do lewego i prawego marginesu
Wcięcie pierwszej linii akapitu	1,25 cm
Numeracja stron	Prawy dolny róg. Numeracja ciągła, liczona jest od strony tytułowej, ale na tejże stronie nie umieszcza się numeru strony.
Objętość	Tekst pracy (bez strony, tytułowej, streszczeń, przypisów, bibliografii, załączników) zasadniczo powinien zawierać się pomiędzy 40 000 (standardowy artykuł; około 30 stron) a 120 000 znaków ze spacjami (około 70 stron). Jeżeli zostanie to uzgodnione indywidualnie z promotorem i uzasadnione specyfiką pracy (np. seria kilku badań), objętość pracy może być większa niż podane orientacyjne limity.
Szczegółowe zalecenia odnośnie tekstu pracy	• bez dzielenia wyrazów na końcu wiersza; • każdy z głównych rozdziałów pracy powinien zaczynać się od nowej strony; • unikać pustych wierszy • symbole matematyczne lub statystyczne (z wyjątkiem liter greckich), powinny być napisane kursywą; • nie używać podkreśleń lub pogrubień w tekście z wyjątkiem tytułów rozdziałów/paragrafów; • kursywą pisze się wyrazy w języku obcym (w nawiasie przedstawiamy tłumaczenie).
Styl	• Dopuszcza się konsekwentnie stosowaną narrację osobową („przeprowadziłem analizę”) lub bezosobową („przeprowadzono analizę”). Unikać pustych zapowiedzi typu „teraz zostanie omówiony” etc., natomiast styl powinien być spójny w ramach całej pracy. • Można stosować czas przeszły, jeśli mówi się o faktach historycznych oraz wydarzeniach z życia osób („X opublikował swoją pracę „Y” w Z roku”), a także przy opisie działań, które zostały podjęte przez autora pracy („przebadano N osób”), zaś czas teraźniejszy, gdy omawia się idee i poglądy badaczy, nawet z dawnych epok („X uważa/uznaje/traktuje…”).

Podawanie wyników wnioskowania statystycznego	• Raportuje się statystyki odpowiednie dla danej analizy, w stosownych przypadkach: wartość statystyki testowej, stopnie swobody, dokładną wartość p, miarę wielkości efektu oraz przedział ufności • Należy zamieścić notę wyjaśniającą zastosowanie gwiazdek (np. $*p < 0{,}05$, $**p < 0{,}01$, $***p < 0{,}001$) oraz rozwinięcie skrótów użytych w tabelach i na rycinach. • Tabela nie powinna być dosłownie i w pełni opisywana w tekście (tylko to co ważne w świetle ogólnej wymowy pracy).
Sugerowana numeracja rozdziałów i podrozdziałów	Cyfrowa wielorzędowa, np. 1. Rozdział A 1.1. Podrozdział aa 1.1.1. Podrozdział aaa 1.1.2. Podrozdział aab 1.2. Podrozdział ab Numerujemy tylko nazwy rozdziałów/podrozdziałów pracy, nie włączamy do wspólnej numeracji wstępu, zakończenia, bibliografii itd. Nie tworzy się pojedynczego podrozdziału na danym poziomie; jeśli istnieje 1.1, powinno istnieć także 1.2 Paragrafu nie zaczynamy ani tabelą ani wykresem.
Ryciny (wykresy, ilustracje)	Podpis umieszczamy nad ryciną (APA7).
Tabele	Podpis nad tabelą
Numeracja tabel i rysunków	[ciągła]
Odwołania do bibliografii	• Zgodne z APA7. • Powinno się ograniczyć do minimum przypisy dolne. • Dobierać źródła pod względem trafności, aktualności i jakości teoretycznej i metodologicznej, ograniczając powtarzające się odwołania, które nie wnoszą nowej treści. • Wykorzystujemy źródła zarówno rodzime jak i zagraniczne.
Liczba wydrukowanych egzemplarzy	wg wymagań dziekanatu
Oprawa	wg wymagań dziekanatu

Język pracy – praca powinna być poprawna pod względem gramatycznym, ortograficznym i stylistycznym; w razie potrzeby zaleca się korektę językową.

Wymagane części pracy

Strona tytułowa
Streszczenie + słowa kluczowe
Spis treści
1. Wprowadzenie teoretyczne
2. Cel badań
3. Metoda
4. Wyniki
5. Dyskusja
Zakończenie
Bibliografia
Spis tabel
Spis rycin/wykresów/rysunków
Spis załączników
Załączniki

Struktura pracy

A. Praca oparta na jednym badaniu

Streszczenie+ słowa kluczowe
Spis treści

Wstęp
1. Wprowadzenie teoretyczne
…
2. Cel badań
    2.1. Pytania badawcze,
    2.2. Hipotezy badawcze,
    2.3. Zmienne (wyjaśnić status zmiennych: predyktor, mediator, moderator itp.)
3. Metoda
    3.1. Opis próby
    3.2. Operacjonalizacja zmiennych
    3.3. Procedura badań
    3.4. Strategia analiz statystycznych
4. Wyniki
…[strukturyzacja wg pytań/hipotez]
5. Dyskusja
    5.1. [Przedstawienie wyników badań w świetle teorii/modelu i dotychczasowych badań]
    5.2. Ograniczenia badań własnych
    5.3. Perspektywy przyszłych badań
    5.4. Praktyczne implikacje badań
Zakończenie
Bibliografia
Spis tabel
Spis rycin/wykresów/rysunków
Spis załączników
Załączniki (wersja dla recenzenta – komplet zastosowanych narzędzi, jeżeli są one mniej znane; w samej pracy – opcjonalnie z uwzględnieniem praw autorskich).

B. Praca oparta na serii badań

Streszczenie + słowa kluczowe
Spis treści
Wstęp
1. Wprowadzenie teoretyczne
…
2. Cel badań
    2.1. Pytania badawcze,
    2.2. Hipotezy badawcze,
    2.3. Zmienne (wyjaśnić status zmiennych: predyktor, mediator, moderator itp.)
    2.4. Strategia badań
3. Badanie 1: [tytuł]
    3.1. Cel badania 1
    3.2. Metoda
        3.2.1. Operacjonalizacja zmiennych
        3.2.2. Opis próby
        3.2.3. Procedura badan
        3.2.4. Procedura analiz statystycznych
    3.3. Wyniki
    3.4. Podsumowanie
4. Badanie 2: [tytuł]
    4.1. Cel badania 2
    4.2. Metoda

4.2.1. Operacjonalizacja zmiennych
4.2.2. Opis próby
4.2.3. Procedura badań
4.2.4. Procedura analiz statystycznych
4.3. Wyniki
4.4. Podsumowanie
5. Dyskusja
5.1. [Przedstawienie wyników badań w świetle teorii/modelu i dotychczasowych badań]
5.2. Ograniczenia badań własnych
5.3. Perspektywy przyszłych badań
5.4. Praktyczne implikacje badań
Zakończenie
Bibliografia
Spis tabel
Spis rycin/wykresów/rysunków
Spis załączników
Załączniki

Szczegółowe wytyczne dotyczące poszczególnych części pracy

Streszczenie + słowa kluczowe (w języku polskim i angielskim na osobnych stronach): maksymalnie 250 słów; treść streszczenia powinna być zrozumiała bez odwoływania się do tekstu pracy i bibliografii; powinno zawierać: główny cel/problem, podejście teoretyczne, osoby badane, typ badań (np. eksperymentalny, przekrojowy, podłużny, jakościowy lub mieszany), kluczowe wyniki, znaczenie pracy dla teorii i praktyki. Streszczenie w języku angielskim powinno być poprzedzone przetłumaczonym tytułem pracy.

Wstęp powinien określić znaczenie podjętych badań (znaczenie teoretyczne (naukowe) i praktyczne (społeczne, aplikacyjne)), wskazać na główny problem badawczy, jego obiektywną nowość oraz zapowiedź tego, co znajduje się w poszczególnych rozdziałach (optymalnie można napisać wstęp po napisaniu całości pracy). Powinien zawierać wyjaśnienie problemu i terminów występujących w tytule (definicje).

Wprowadzenie teoretyczne powinno być zwięzłe, bezpośrednio związane z problemem pracy, przedstawiające podstawę teoretyczną formułowanych pytań i hipotez badawczych: definicje kluczowych terminów, ukazanie aktualnego stanu wiedzy (w tym w oparciu o najnowsze obcojęzyczne publikacje), ukazanie obiektywnej luki w wiedzy uzasadniającej postawienie problemów/hipotez badawczych oraz modelu lub koncepcji teoretycznej stanowiącej podstawę uzasadnienia hipotez i interpretacji wyników. Sugerowany sposób strukturyzacji rozdziału: wg kluczowych zmiennych. W pracy należy unikać przepisywania treści podręczników i wykraczania poza główny cel pracy: przedstawiać teorie/koncepcje kluczowe dla przyjętej perspektywy teoretycznej, z których Autor robi bezpośredni użytek w dalszej części pracy. Przy wyborze koncepcji/modeli należy uwzględnić ich aktualność w świetle najnowszej literatury przedmiotu.

Cel badań. Pytania i hipotezy powinny być wprost sformułowane, ponumerowane (P1, P2, P3; H1, H2, H3 etc.) i uzasadnione z powołaniem się na dotychczasowe badania z odnośnikami do literatury; pożądane są hipotezy kierunkowe – wówczas konieczne jest uzasadnienie kierunku różnic/zależności. W hipotezach stosuje się przede wszystkim nazwy konstruktów, a ich operacjonalizację przedstawia się w rozdziale Metoda (nie możemy używać konkretnych nazw skal, które zamierzamy stosować w badaniach; nie mówimy też, że mają to być np. różnice/korelacje istotne statystycznie). Nie mogą być zbyt ogólnikowe – muszą być tak sformułowane, aby można je było w świetle wyników przyjąć lub odrzucić. Jeżeli hipoteza zawiera kilka szczegółowych twierdzeń, to każde z nich staje się podhipotezą z odrębną numeracją (H1.1, H1.2, H1.3…). W sposób syntetyczny wzajemne relacje pomiędzy zmiennymi, o których mowa w hipotezach, można przedstawić w postaci modelu/rysunku z numeracją hipotez na strzałkach (jeżeli jest postulowany związek przyczynowo-skutkowy).

Należy określić schemat badania, jego cel (eksploracyjny/konfirmacyjny) i podejście metodologiczne (ilościowe/jakościowe/mieszane), które pozwalają zweryfikować postawione hipotezy badawcze (lub odpowiedzieć na sformułowane pytania badawcze w przypadku badań eksploracyjnych). Postulowanie w hipotezach związku przyczynowo-skutkowego powinno się przekładać na odpowiedni typ badań (eksperymentalne). Sugerowana strukturyzacja rozdziału: Pytania badawcze, Hipotezy badawcze, Zmienne. Omawiając zmienne teoretyczne, które wynikają z postawionych pytań/hipotez badawczych, należy wskazać, które są zmiennymi zależnymi/wyjaśnianymi, a które niezależnymi/wyjaśniającymi (w tym które są główne i uboczne). Ponadto wskazać, które zmienne uboczne powinny być kontrolowane (np. płeć, wiek poprzez odpowiedni kwotowy dobór próby). Należy również wskazać zmienne pełniące funkcję mediatorów i moderatorów, jeśli przewiduje je model teoretyczny. W przypadku serii badań powinien pojawić się dodatkowy podrozdział „Strategia badań" wyjaśniająca czytelnikowi przyjętą strategię weryfikacji hipotez i uzasadniającą potrzebę serii badań. Alternatywną do wyodrębnienia jako osobnego rozdziału „Celu badań" jest wyprowadzenie hipotez badawczych w ramach jednego z rozdziałów/paragrafów „Wprowadzenia teoretycznego".

Metoda. Sugerowany sposób strukturyzacji rozdziału: Operacjonalizacja zmiennych, Opis próby, Procedura badań. Pojęcie „Metoda" nie zawęża się do kwestionariuszy, lecz jest szersze i obejmuje ww. trzy kluczowe elementy. Metoda pracy powinna być przedstawiona w taki sposób, aby możliwa była replikacja relacjonowanych badań. Rozdział powinien zawierać operacjonalizację zmiennych, opis zbadanej próby i jej doboru (w tym wskazanie populacji, uzasadnienie liczebności próby m.in. na podstawie analizy mocy testu i przewidywanej wielkości efektu/korelacji w populacji, ocenę reprezentatywności próby dla populacji), przebieg badania (procedurę; w tym metodę gromadzenia danych, jej uzasadnienie, procent zwrotu kwestionariuszy/odpowiedzi). Szczegółowe instrukcje, użyte kwestionariusze, zdjęcia i inne materiały dokumentujące proces badawczy trzeba zamieścić w „Załącznikach". W opisie narzędzi należy się ograniczyć do najistotniejszych informacji pozwalających zidentyfikować autorów oryginalnego narzędzia i autorów jego polskiej adaptacji oraz podać najważniejsze informacje dotyczące wartości psychometrycznej użytych narzędzi (trafność, rzetelność); ponadto pożądane jest podanie wskaźników rzetelności obliczonych dla badanej próby, jeżeli dany sposób pomiaru pozwala na ich oszacowanie. Operacjonalizacja zmiennych powinna być zgodna z przyjętym modelem/koncepcją teoretyczną oraz zawierać zwięzłe uzasadnienie wyboru kwestionariuszy/skal/testów biorąc pod uwagę ich właściwości psychometryczne, aktualność, adekwatność do metody gromadzenia danych itd. Operacjonalizację najważniejszych konstruktów należy opisać przejrzyście; powiązane zmienne i ich miary można grupować tematycznie.

Wyniki. Prezentacja wyników badań powinna być zwięzła i komunikatywna. Sposób prezentacji wyników statystycznych oraz format tabel, rycin i bibliografii powinny być zgodne ze standardem APA 7. Opis analiz statystycznych powinien być wyczerpujący i umożliwiający replikację badania. Tabele, schematy, ryciny należy umieścić w tekście pracy. Interpretacja nie wychodzi poza ściśle stwierdzone fakty w postaci wyników analiz statystycznych. Zasadniczo na tym etapie nie konfrontujemy wyników z literaturą przedmiotu (z nielicznymi wyjątkami). Sugerowana kolejność przedstawiania wyników badań: pytanie badawcze/hipoteza/analiza statystyczna/stwierdzenie faktów wynikających z analizy. Sugerowany sposób strukturyzacji rozdziału: wg hipotez/pytań badawczych.

Dyskusja. Dyskusja uzyskanych wyników badań powinna być przeprowadzona w kontekście przyjętego modelu teoretycznego oraz wyników porównywalnych badań empirycznych w literaturze przedmiotu zreferowanych we „Wprowadzeniu teoretycznym". W dyskusji zasadniczo nie powtarza się szczegółowych raportów statystycznych; można jednak przywołać kluczowe oszacowania, gdy są potrzebne do oceny wielkości, precyzji lub znaczenia wyników. Interpretacja może obejmować ostrożne, oparte na teorii i literaturze wyjaśnienia uzyskanych wyników, z wyraźnym oddzieleniem danych od przypuszczeń. Poprzez osobne punkty „Wyniki" i „Dyskusja" oddzielamy fakty od ich interpretacji. Dyskusja wyników powinna wskazywać na to, co potwierdzają nasze wyniki z tego co już jest znane; z czym się nie zgadzają i dlaczego; jakie są mocne strony badania własnego na tle wcześniejszej literatury oraz jakie ograniczenia nadal pozostają. Potencjalnie można rozbić dyskusję na punkty bardziej szczegółowe, aby zwiększyć przejrzystość treści. W dyskusji koniecznie powinien pojawić się punkt zawierający omówienie ograniczeń badań własnych (np. ograniczenia operacjonalizacji, doboru próby, planu badania, analizy danych i możliwości uogólniania wyników, gdyby ponownie je podjęto z uwzględnieniem doświadczenia badań własnych, np. zakres generalizacji wyników badań, próba osób, wybór innych

kwestionariuszy, reprezentatywność bodźców, zastosowanie innych modeli/analiz itd.). Ponadto należy wskazać na perspektywy przyszłych badań (w jakim kierunku mogą zmierzać przyszłe badania, jakie są nadal luki w wiedzy, na co zwrócić szczególną uwagę itd.). Na koniec warto podać praktyczne implikacje badań (jaka jest wartość praktyczna wyników badań, jak je można wykorzystać). Treść dyskusji można ustrukturyzować za pomocą następujących paragrafów: Podsumowanie wyników badań/Wyniki badań własnych a dotychczasowe; Ograniczenia badań własnych, Perspektywy przyszłych badań. Praktyczne implikacje badań.

Zakończenie powinno zawierać przypomnienie głównego celu/problemu badawczego oraz syntetyczne przedstawienie kluczowych treści dyskusji wyników.

Bibliografia zgodnie ze standardem APA powinna być ułożona w porządku alfabetycznym (według nazwisk autorów) i chronologicznym (jeśli cytowane są prace tego samego autora/ów) bez numeracji. W bibliografii nie umieszcza się prac znanych wyłącznie z cytowania pośredniego. Przykładowe darmowe programy do obsługi bibliografii, zgodne z formatem APA 7th Edition: (1) Mendeley (www.mendeley.com); (2) Zotero (www.zotero.org). Bibliografia powinna zawierać wyłącznie te pozycje, z którymi Autor zapoznał się bezpośrednio, z pominięciem pozycji cytowanych pośrednio.

Załączniki. Na końcu pracy należy dołączyć wszystkie narzędzia użyte w badaniach własnych w takiej postaci, jakie były prezentowane respondentom, w tym szczegółowe instrukcje, uwzględniając ograniczenia wynikające z praw autorskich. W załącznikach można zamieścić przykładowe wypowiedzi respondentów, zdjęcia, ryciny, tabele, których prezentacja w rozdziale poświęconym metodzie i wynikom nie była konieczna, ale podnosi wiarygodność prezentowanych w tekście wyników badań lub umożliwia ich replikację. W przypadku badań, gdzie respondentom pokazywano materiały wideo lub inne bodźce, do zrozumienia których w przypadku recenzenta konieczna jest prezentacja multimedialna, należy dołączyć do pracy płytę CD/DVD.